

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ivlii Cæsarisi Scaligeri Epistolæ & Orationes

Scaliger, Julius Caesar

Lugduni Batavorum, 1600

Epist. I. Carolo Sevino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70455)

I
IULII CÆSARIS
SCALIGERI
EPISTOLÆ
ALIQVOT,

Quæ quidem reperiri potuerunt.

EPIST. I.
CAROLO SEVINO.

CRAVITER atque iniquo ani-
mo maiores vestri, Seuine, eū
erga Poeticæ facultatem affe-
cti essent, atque bellicosæ gen-
tis seueritas ad ætatē vsq. no-
stram apud Latini nominis studiosos male
audisset, paucā diuina ingenia vix tandem
exorta sunt, quæ iis artibus ita florere, vt
eam ignominiam non tā de præsentī sæculo
tollerent, quam a maioribus suis; a quibus eam
accepissent, relinquerent. A deo enim enixe
hoc in genere literarum versati sunt, vt
etiam Ausonii viri clari laudem; qui id
officij solus ægerrime sustinebat; pene ob-
curarint. Quorum equidem Seuine stu-
A dium

dium meo sane ingenio alias tum probatum, tum expetitur vehementer cum & admirarer & prorsum sequi instituissem, tuis vocibus retardatus sum ab iis progressibus, quos non minimos vobis videbar esse facturum, si per iudicia vestra liquisset. Hic tu quotidie nos commonefacere: pueriles hosce conatus videri doctoribus: perditę operam locari in re minus seria, neque digna aut spe mea, aut expectationibus hominum, quas hactenus maioribus animi contentionibus commouissem. Igitur metum, cum ab eo studio abduxissem animum meum ad grauiiores commentationes, quibus iam pridem pauxillum nominis essemus consecuti, defessum aliquando de tanta via, quę mihi inter salebras philosophorum terenda esset, tantum tenuit desiderium pristinę relaxationis, vt pene vecordia conciderem. Itaque cum libros duos de arte poetica retractarem, atque animaduertissem non paucos errores super poeticis dimensionibus circumferri, oblitum illico præceptionum tuarum mirificus me capit impetus eius negotii conficiundi. In quo ne aut insimuler leuitatis, aut subeã publice iam receptam censuram vestram, qua totum hoc damnatis genus exercitationum, aut non satis

tis

his apud me potuisse videatur oratio tua, quæ mihi sacrosancta semper esse debuisset: paucissimis verbis reddam rationem consiliorum meorum. Principio ut aggrediar seculorum dicere vicissitudines, alia aliis temporibus recepta, reiecta, restituta: hæc est summa propositi mei, coactum me esse non grauioribus, ut vos vultis, monumentis quærere in præsentia studia vestra ac gratiam demereri: sed ad posteritatis quoque respicere opinionem: neque me deserere, quin aliis nationibus, quæ id ipsum studiosè agerent, aliis temporibus quæ hoc essent curatura, placere possem: cum isti voluntati vestræ, illis, quæ sola probatis, literis non displicuissem. Præterea obseruaram priscos illos poetices studiosos fuisse, adeo, ut quibus esset scribendi facultas, maximo-pere laborarent, quo aliquo in precio fuisse viderentur: alios, qui docere scirent potius, quam ipsi aliquid facere, proximos se esse velle illis: cæteros, qui neutrum possent, vtrumque genus suis opibus fouere. ita maximos Philosophos sapientiam suam aptissimis numeris concinnasse; Aratum, O-pianum, Nicandrum, Phocylidem, diuinum illum virum Solonem, Callimachum, Empedoclem. Quid Pythagoras? qui cum

silentium sapientiæ aut partem, aut aditum
 existimasset, non alia potiore voce rumpen-
 dum censuit, quam quæ poetices splende-
 sceret ornamentis. Quid Euripides? qui
 cum Anaxagoræ præceptoris sui animum in
 seipsum transtulisset, nefas putauit id ge-
 nus diuinitatis aliis, quam poetarum arcu-
 lis contineri. Quare apud nos quoque pa-
 stores illi prisci opici, intonsi non tam capi-
 te ac mento, quam scabri iudicio, cum
 ab iis artibus abhorrent, iidem tamen &
 Saliorum religionem versibus coluere, &
 Martii vatis monumenta appellatione in-
 signes obseruauere, & Sibyllinis præceptio-
 nibus numerosis imperium tenuere. Ex-
 stant Platonis suauitates in Poeticis salibus.
 Aristotelis cum nihil circumferatur, quod
 ipse fecerit: at habemus multa præclara in-
 stituta, quibus instructi faciamus nos. Neu-
 trum potuit Alexander omnium regum
 doctissimus ac maximus: at Homeri opera
 nunquam a cubili suo abesse patiebatur: vt
 iis etiam pro puluillo vsum esse audiamus.
 Scipionem vero illum cælestem virum at-
 que incomparabilem, etiam quasi pro via-
 tico virtutis suæ habuisse secum Ennium
 poetam contubernalem legimus in histo-
 riis: cuius imaginem suo sepulcro imponi
 iusserit,

EPISTOLÆ.

iusserit, nihil veritus ne domestica sacra confunderentur: non sanguinis nexu, qui fortuito obtingit, magis ratus adfinitatem naturæ deuinciri, quam studiorum communionem coniunctionem diuinitatis conciliari. Non nunc agimus, id ut poetices commendatione extollamus per insolentiam operas nostras, hoc enim alio loco non ignaue est elaboratum: sed cum tantis viris volumus nobis veniam dari ab iis, qui partim otio maridi has politiones Musas neglexere, partim superbia tumidi, quæ desperarant sibi ipsi, in aliis contempserunt. Ego vero, Seuine, vellem, aut antequam hoc egissem, tuis saluberrimis monitionibus mihi adfuisse: aut parcius ac temperatius de alieno statu iudicaretis. Nam istos tam officiosos viros magnopere exoratos velim, ut intelligant valde interesse eorum pietatis ignoscere mihi, si summo in dolore amissarum rerum nostrarum me respiciant. Sciebam ego plerosque vestrum, cum ab studiis theologiæ, aut medicinæ, aut iurisprudentiæ, quæ sola vel ambitione vel quaestu ita in precio sunt, ut cetera omnia contemnantur, animum remitterent: consolari sese posse contemplatione dignitatis, quam ex fructu patriæ, nobilissimorum hominum con-

A 3

fuetu-

suertudine, reipublicæ emolumentis consequerentur. Ego vero amissis totius pæne vitæ ornamentis, in quibus fortium virorum animus adquiescere consueuisset: vexatus perpetuis amicorum expostulationibus, qui summo in vitæ discrimine ita opem implorant meam, vt totius temporis comoda, quæ etiam ad valetudinem conferre debueram, exhaurirent: excitatus sæuissimorum nunciorum acerbitate, qui in hisce bellorum tumultibus me quotidie exanimabant, non tam memoria periculorum, quibus tot ego defunctus essem, quam præsentia calamitatum, videbar iam mihi non solum auita bona, sed etiam totius vitæ præsidia perdidisse. Ac quanquam considerabam cum ex veteri historia, tū in præsentis tempestatis motibus hanc mihi fortunam cum viris clarissimis communem extitisse: tamen qui neutiquam fortis viri putarem esse, ex alienis incommodis capere fructum consolationis: conuertebam me ad vnum solatii genus hoc, cuius in recessu iucundissimæ obliuionis plene curas omnes doloresque deponerem: itaque sæpenumero multas fortunæ indignitates spe tantilli ocii sustentabam. Nunc autem vos, quorum societatem in his studiis speraram, cum
hoc

hoc totum auferatis mihi : mala illa omnia , quæ iam confopita esse rebamur. redintegrascunt . Neque enim ex sanguem curis atque oppressionibus excipiunt me iam Musarum suauissima contubernia, quæ fluctuantem animum componant : neque leuatus horum ope, illorum recordationem ferre possum. Quamobrem, mi Seuine, etsi tuum imperium, doctorum iudicium, bonorum consensus omnia magna atque ingentia apud me possunt : mihi tamen sic semper est persuasum, nullam tam in vobis fuisse excellentem aut voluntatem a sapientia, aut potentiam a fortuna, quin summa humanitate moderandam putaretis. Igitur siue ratio vos hortatur (sunt enim hæc quoque studia sapientiæ non deterrima pars) siue auctoritas impellit illustrium virorum, qui in his magno labore, ut excellerent, consenuere : siue mouet misericordia mei, quem ærumnis obsitum, præsiidiis vestris subleuare, erigere, firmare debetis : patiamini me portum hunc exædificare mihi, similisq. fortunæ viris : in quem ex tempestate atque salo hoc siue miseriarum, siue operæ grauioris, æquabiliorem vitæ cursum teneam, atq. in quo acquiescam. Vale ex Pontiano.